

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Peta in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih inšeracijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica: št. 5 telefon št. 85

Velikanski škandali v ogrskem državnem zboru.

Revolucija zoper zločinska nasilstva ministrskega predsednika Lukacsa in njegovega rablja Tisze se je začela vnovič v včerajšnji seji državnega zbora.

Ob 4. popoldne je Tisza poklical policijo v zbornico. Poslanci opozicije so sklenili, da se ne vdajo in so se strnili sredi dvorane. Redarji so zastavili vse izhode, policijski nadinspektor Pawlik pa je prišel z oddelkom redarjev v dvorano. Poslanci so kričali: Ven! Mi ne gremo! Rabite orožje!

Poslanci so bili zbrani ravno tam, kjer prihaja v dvorano toplota od parne kurjave. Tisza je dal kuriti kar je bilo mogoče, vrčica je postala strahovita, a opozicija se ni vdala.

Policijski poveljnik Pawlik je dal časa parlamentiral s poslanci, a ni nič opravil. Začel je rabiti silo. Dva policista sta neskočila poslance Abrahama, da bi ga iz dvorane vlečla, a drugi poslanci so jima ga iztrgali iz rok. Pawlik se je približal grofu Apponyiju, a poslanci so zagrneli: »Kdor se ga dotakne, bo storil smrt!« In enako se je zgodilo, ko se je hotel Pawlik lotiti grofa Andrasya. Med tem je neki poslanec iztrgal Pawliku iz rok listek, na katerem so bili zapisani tisti poslanci, katere naj bi policija odstranila. Tisza je pri vratih opazoval te prizore, a poslanci so ga obsuli s takimi psovskami, da je pobegnil.

Ob 6. je policija hotela grofa Semseja spraviti iz dvorane. Toda grofje Karoly, Zichy in Pallavicini so ga vzeli medse in ga obvarovali. Pawlik je nato ukazal dvema redarjema, naj spravita poslance Smrečanyja, a eden redarjev je po predpisu salutiral in rekel: »Javljam pokorno — jaz se neodvisnega poslance ne dotaknem.« To je vzbudilo nepopisno radost. Redarja so koj aerali. Potem so se redarji lotili poslanca Jarmyja in ga, dasi se je branil z rokami in z nogami, nesli iz dvorane. Zunaj se je Jarmy onesvestil.

Zdaj je prišlo v dvorano še večje število redarjev in začel se je pravi boj. Just, grof Karoly in Smrečany so se s silo branili. Policisti so s silo vlekli iz dvorane različne poslance. Nekatere poslance so prete-

pali in jih poškodovali. Grofa Apponyija so policisti trikrat vlekli iz dvorane, a vrnili se je vselej. Grofu Karolyju so strgali suknjo in srjaco in delali z njim tako, da je obležal brez zavesten. Grof Esterhazy, grof Zichy, Polonyi, Ivanka in drugi so bili enako ven vrženi. Vršili so se strahoviti boji; več poslancev se je onesvestilo.

Ostalo je nazadnje le še 15 poslancev v dvorani, ki so potem sami odšli. Vladni mameluki so potem rešili dnevi red.

Taki dogodki, kakor včeraj v ogrskem državnem zboru, se niso zgodili še v nobenem parlamentu.

Podlost, ki jej ni para.

Na nedeljskem volilnem shodu v šentjakobskem okraju odgrnil je bivši župan Ivan Hribar zagrinjalo, s katerim je zagrinjala bila zgodovina njegove nepotrditve za župana ljubljanskega in pokazala se je našim očem najostudnejša slika najnezaslišanejšega denuncijantstva in najneverjetnejše zlorabe uradne oblasti.

Oglejmo si stvar od blizu. Čez 14 let stal je na čelu mestne uprave ljubljanske Ivan Hribar. Kraj vseh njegovih slabih lastnosti priznavala se mu je splošno izredna delavnost in vzorna skrb za napredek mesta Ljubljane. Zato je užival zaupanje svojih somišljenikov; pa tudi spoštovanje in priznanje onih političnih nasprotnikov, katerim strast ni popolnoma zatemnila sodb.

Ivan Hribar imel je pa nekatere lastnosti, ki niso bile vseč vodstvom političnih nasprotnikov. Imel je pred seboj jasno začrtan cilj in stopal je — ne ozirajoč se ne na desno, ne na levo — po poti, ki je peljala k temu cilju. Hotel je predvsem utrditi tla slovenstvu v središču domovine in odtisniti neopopravičeni vpliv, ki so si ga Nemci pridobili s pomočjo vlade. Po drugi strani pa je odkrito priznaval, da sovraži oni klerikalizem, ki se je pod pretezo, da se bori za koristi vere in cerkve, družil s protislovenskimi in proćodrimovskimi nemškutariji proti naprednim slovenskim narodnikom. Seveda so mu to zamerili Nemci, vlada in slovenski klerikalci in je bil mnogim izmed njih pravi trn v peti. Vendar mu pa niso mogli blizu, ker je vestno izpolnjeval svoje dolžnosti in ker je v uradno poslovanje, — dasi je bilo vseskozi slovensko — uvel takšno točnost,

da je morala celo vlada to ponovno priznati.

Prišlo pa je leto 1903. Nekateri vročekrvneži, razburjeni vsled sirovih napadov tujske fakinaže na slovensko ženstvo, vprizorili so v Ljubljani 18. septembra istega leta obžalovanja vredne izgrede, ki so se ponovili naslednjega dne ter so vedli dne 20. septembra do prelita nedolžne slovenske krvi. Naravno je, da župan v očigled tem dejstvu ni mogel molčati. Obsodil je glasno — in sicer tako, da so to morali slišati na Dunaju — nezaslišano postopanje vojaštva proti neoboroženi množici. Kot poslanec ljubljanskega mesta smatral si je v dolžnost povzdigniti tudi v državnem zboru proti temu postopanju svoj glas; to pa tembolj, ker mu je od visokega vojaškega dostojanstvenika došlo pismo, katero je opirajoč se na določbe vojaškega reglementa — pojasnjevalo lahko-miselnost onega častnika, ki je 20. septembra 1908 ukazal streljati.

Sedaj so nemški eksaltadosi mislili, da je prišel čas strmoglaviti Hribarja. Znana Lina Kreuterjeva in razni člani nemškega »Volksrata« potovali so ponovno na Dunaj, kjer so vso krivdo na onih obžalovanja vrednih dogodkih skušali zvaliti na ramena Hribarjeva. Poleg tega so ga denuncirali zaradi njegovega potovanja v Petrograd ter zlasti opozarjali, da so k njemu v Cerklje zahajali ruski gostje. Toda vse to pri vladi ni rodilo pravega sadu in tudi namigavanja deželnega predsedstva kranjskega pustila so ministrstvo hladno. Ono je bilo, dobro vedoč, da denunciacije Nemcev izvirajo iz strankarske strasti, pripravljeno predložiti zopetno izvolitev Hribarjevo cesarju v potrditev.

Tu so stopili v akcijo slovenski klerikalci. Hribar je bil namreč tako nepreviden misliti, da po dr. Šusteršičevih žilah teče slovenska kri. Ko je torej nedolžna kri porosila ljubljanski tlak, obrnil se je z obširnimi informacijami do delegata dr. Šusteršiča, proseč ga, naj vzdigne v delegacijah svoj glas proti postopanju vojaštva. Kakošna zabloda! Dr. Šusteršič ne le, da tega storil ni, — morda zato, ker ga rdeča slovenska kri ni ganila, ko so pred njegovimi duševnimi očmi vstajali modrokrvni »Ritter von Pogačniki« in njemu sledeči baroni Šusteršiči, škofje Kreki, von Gostinčarji itd. in infinitum seveda vse v »večjo čast in slavo božjo«; — nasprotno: dr. Šusteršič

porabil je položaj, da Hribarja očrni pri vojaških oblastih. Toda tudi to ni še pomagalo; zato se je klerikalni taktik spomnil zadnjega sredstva. Dogovoril se je z deželnim glavarjem Šukljatom in le-ta je kot deželni glavar — tedaj kot oseba, stoječa na čelu urada, ki ima vrhovno nadzorstvo nad občinskimi upravami — potoval k takratnemu kornemu poveljniku v Gradec. Le-temu je župan Hribarja slikal kot protidinastičnega, nepatriotičnega in provzročitelja protivojaškega gibanja v Ljubljani. Poleg tega je proti njemu spretno izrazil strokovno mnenje onega visokega vojaškega dostojanstvenika, katero je Hribar porabil v državnem zboru, ko je pojasnjeval nečlovečno postopanje vojaštva v Ljubljani. Ko bi bil Šuklje prišel pred kornega poveljnika kot privatna oseba, ne bil bi opravičničesar; a argumenti deželnega glavarja vplivali so. Kornu poveljniku peljal se je k cesarju ter je ondi izposloval, da je cesar dal ministrskemu predsedniku naročilo, naj Hribarjeve izvolitve ne predloži v potrditev.

To je ona ostudna slika, o kateri smo govorili spočetka. Da so klerikalci brezstidni denuncijantje, pokazali so neštetiokrat in skoro v vsakej številki njihovega organa čitajo se denunciacije na narodno-napredno stranko. A s tem Šukljatu naročenim korakom dosegli so rekord. Slovenski narod sedaj vidi, kako se z njegovimi koristimi igra stranka, ki si je po vsej krivici nadela ime »ljudske« stranke. — O bivšem deželnem glavarju pa more biti samo ena sodba: priplazil si je plemstvo, dokazal je pa z opisano denunciacijo, da plemstvo še ni sinonim s plemenitostjo.

Narodnoobrambna razstava.

V Jakopičevem paviljonu je par dni sme otvorjena prva slovenska narodno-obrambna razstava.

Otvorjena je bila brez vsakega hrupa in brez vsake reklame.

Časopisje je njeno otvoritev jedva registriralo.

Pestra množica, ki poseča Ti-volski park, da se navzije jesenskega solnca, stopa ravnodušno mimo paviljona in niti na misel ji ne prihaja, da bi se ozrla ob drevoredu na skromno poslopje, kjer to pot sicer niso razstavljene umetnine, pač pa grandioznoturobna slika novejšeg zgodovine slovenske.

Apatično hite ljudje tu mimo, samo kak idealen dijak, kaka učiteljica, ki je došla s kmetov na oddih v Ljubljano, zavije na peščen pot, ki vodi k paviljonu.

Nobenega napisa ni na razstavi. A kdor stopi v razstavo, začuti takoj, da bi se moral nad paviljonom namestiti napis v plamtečih ognjenih črkah:

»Kako rod za rodom gine, to povest je domovine, vsemu svetu nepoznane, od nikogar spoštovane.«

Razstava sama je skromna, a tudi v svoji skromnosti podaja material, ki govori več, kakor najdebelejši folijanti, več kakor tisočeri obupni članki, napisani o slovenski nesreči in o naši mrkli bodočnosti.

Knjige in knjižice, zemljevide v najzivejših barvah, grafske slike zremo pred seboj, a vse to nam kriči in vpije nasproti: »Slovenci, vi nazadujete na vsi črti, vaša usoda je zapetena!«

Štrasto! Kamorkoli se ozremo, povsodi najtemnejše slike propadanja in nazadovanja.

Ozrmo se na primer na desno, kjer so nameščeni diagrami o naraščanju in padanju prebivalstva po slovenskih pokrajinah na podlagi uslovov ljudskih štetij.

Poglejmo Koroško. Rdeča črta kaže malodane navpično navzdol v — propad. Leto 1851. je bilo tam slovenskega prebivalstva še 29-93%, danes ga je samo še 21-23%. Dočim so Slovenci na Koroškem od l. 1850. do l. 1880. nazadovali od 29-99% na 29-72%, torej samo za 0-27%, so v istem razdobju treh desetletij od leta 1880. do l. 1910. padli od 29-72% na 21-23%, torej za polnih 8-49%.

Ako bo šlo tako naprej, ne bo čez 60 let nobenega Slovenca na Koroškem!

Ista žalostna slika se nam kaže tudi na Štajerskem.

L. 1857. je bilo na Štajerskem še 36-55% Slovencev, danes jih je samo še 29-37%.

Tudi Primorska nam ne nudi posebno razveseljive slike. L. 1857. je bilo tamkaj 39-07% Slovencev, danes jih je samo še 32-22%. Toda tu je vsaj opaziti razveseljivo tendenco, da slovenski živelj narašča, ker je število slovenskega naseljevanja v zadnjem desetletju poskočilo od 29-90% na 32-28%.

Edini prirastek na slovenskem prebivalstvu izkazuje Kranjska, toda ta prirastek je tako neznamen, da niti

vest tisočero veselje pri opremljanju.

Kako prijetno, po uradu, v prvem mraku, stiskaje drug drugega pod pazduho, na vso naglico hiteti v kako predmestno ulico ter izbirati opravilo za jedilnico, — bufet, mizo in šest stolov — ali rožaste zavese od belega platna za okna in posteljo! On je jemal vse kar na slepo; ali Fani je gledala za dva, je preizkušala stole, odpirala miznice, kazala sploh trgovsko izvedenost.

Poznala je štacune, kjer si dobiš po tovarskih cenah popolno kuhinjsko opravilo za majhno gospodinjstvo, štiri železne koze, peto emajlirano za jutranjo čokolado; bakra pa bog ne zadeni, treba ga je predolgo čistiti. Po šestere kovinastih vilic, nožev in žlic z zajemalko, dva tucata krožnikov od angleške fajanse, trpežne in čedne, vse prešteto, pripravljeno, zavito, kakor oprava za punčko iz cunj. Za posteljino, oterajo, perilo in namizne prte je poznala trgovca, zastopnika velike roubaške tovarne, ki je daljal blago na mesečne obroke; in ne premano je pazila, kje je kakoršni bodi prilika, razprodaja tistih drobcev razbitih ladij, ki jih pariško morje neprenehoma pljuska z izmečki na svoje bregove; in tako je slučajno res izteknila na bulvarju de Clichy krasno, skoraj novo posteljo, široko, da bi spalo na nji lahko skupaj vseh sedem orjakovih hčera.

Tudi on se je poizkušal, iz uradi prišedši, z nakupovanjem; a tega ni kratkotalo nič razumel; nikoli si ni upal česa zavrniti, niti oditi s praznimi rokami. Nekoč stopi k starinarju, da bi kupil starinski olinik, ki ga je bila že ona nanj opozorila, in ker je bil že prodan, prinese domov namestu njega salonski lestenec, celo nepotreben, ker salona sploh imela nista.

»Obesiva ga na verandi... je rekla Fani, da bi ga potolažila.

In to veselje pri merjenju, in pričkanju, kam bi postavila to ali ono pohištvo; in to vzklikanje, da bog pomagaj, in ta nebrzdani smeh, in sklepanje rok nad glavo, kadar sta zapazila, da sta vkljub vsej premišljenosti, vkljub zelo natančnemu zapisniku vseh neizgovornih nakupov še vedno kaj pozabila.

Tako postavim strgalo za sladkor. Le to premisli človek, da hočeta začeti z gospodinjstvom brez strgala za sladkor!...

In potem, ko je bilo vse nakupljeno in na svojem mestu, zavese pripete, stenj v novi svetilki, kako lep je bil večer, ko sta slavila svoje novosele, ter pregledovala, predno sta šla spat, nadrobno vse tri prostore; in kako se je smejala, ko mu je svetila pri zaklepanju vrat: »Le še enkrat obrni, še enkrat... dobro zakleni... Da bova lepo varna na svojem domu...«

In sedaj se je pričelo novo, slasti polno življenje. Iz urada je hitel, kar se je dalo, komaj je strpel, da je bil doma, v copatah pred kaminom. In ko je bredel po črnem blatu na ulici, je že gledal v mislih njiju svetlo in gorko sobo, še prijaznejšo s svojim starinskim pohištvom od doma, ki ga je imela Fani spočetka samo za potrebno navlaklo, a se je izkazalo, da so prave lepe starine vmes; zlasti omara, pravi biser iz dobe Ludvika XVI., s svojimi barvstimi vložki, predstavljajočimi provansalske veselice, ovčarje v pisanih jopičih z rožami, in plese na piščalko in tamburin. Te starine, ki so prišle že iz mode, a ki so jih bile vajene njegove oči že iz mlada, so ga spominjale očetne hiše in so navdajale njegov novi dom, katerega vdobnosti je veselo vžival, z nekim posebnim blagoslovom.

Komaj je pozvonil, je prišla Fani »na krov«, kakor je dejala, vsa čedna in mična. Njena obleka od črne volnenine, enobarbna, a izvrstna v kroju, je razodevala priprostost ženske, ki je imela svoje dni bogato toaletto; rokave je imela zavahane, in velik bel predpasnik; zakaj kuhinjske posle je opravljala sama ter se je zadovoljevala s postrežnico za težja dela, od katerih trpe roke in njih polt.

Kuhala je celo jako dobro, znala je obilico receptov in jedi s severa in juga, raznovrstnih, kakor njen re-

pertoar narodnih pesmi, ki jih je prepevala po obedu, ko je obesila beli predpasnik za zaprta kuhinjska vrata, s svojim pridušnim, strastnim altom.

Spodaj je ulica šumela in hrume-la kakor hudournik. Hladni dež je potrkaval po verandini strehi; in Gaussin, stegnjen v naslanjaču, noge nad ognjem, je gledal steklene kolodvorske strehe in sključene uradnike, ki so pisali pri beli luči velikih reflektorjev.

Dobro mu je bilo in zazibal se je v smisli. Zaljubljen? Ne; a hvalen za ljubezno, ki ga je ovijala, za to vedno enako nežnost. Kako si je le mogel tako dolgo kratiti to srečo, iz strahu — sedaj se je temu smejal — da se ne bi izpridil in si nakopal neprimlik za svojo pot? Ali ni njegovo življenje sedaj vse rednejše in čistejše nego prej, ko je taval od dekleta do dekleta, in vselej tvegal svoje zdravje?

Tudi za pozneje se mu ni bati nevarnosti. V treh letih, ko bo moral oditi, se razideta kar na lepem brez silnih borb. Fani je to že tako vedela; govorila sta o tem, kakor o smrti, kakor o daleki, a neizprosnosti usodi. Edino težka žalost doma, če bi izvedeli, da ne živi sam, in jeza njegovega očeta, tako strogega in naglega človeka, ga je težila.

(Dalje prihodnjic.)

LISTEK.

Sapho.

Slike iz pariškega življenja.

Francoski spisal Alphonse Daudet.
Prevel Oton Župančič.

(Dalje.)

Sedaj je bilo treba misliti na pohištvo. Jean je bil sporočil domov svoj načrt, da se hoče opremiti zase, in teta Divonna, ki je bila nekaka hišna oskrbnica, je poslala denarja za prvo potrebo; in v pismu je naznanila, da pride čimprej omara, komoda in velik pleten naslanjač, ki jih je izvelela na dan po Parižanovi želji iz »burjine sobe.«

V tej sobi, ki jo je zagledal v duhu na koncu dolgega hodnika v Casteletu, ni nikdar nihče stanoval, oknice so bile vedno zaprte in z drogom pritrjene, vrata zapahnjena; bila je po svoji legi izročena na milost in nemilost burnemu mistralu, ki jo je majal, kakor sobo na svetilniku. Vanjo so kopčili staro šaro, vse, kar je deval vsak novi rod na stran, kadar se je nanovo opremljal.

Ah, ko bi Divonna vedela, v kakih posebnih sietih bo služil pleteni naslanjač, in kakšna svilnata krila in kakšne čipkaste hlačke bodo spravljene po predalih empirske komode... A Gaussinu je udušilo slabo

od daleč ne more pokriti izgub v drugih pokrajinah.

L. 1880. je bilo na Kranjskem 93-67%, l. 1900 94-24%, l. 1910. pa 94-36% Slovencev. Slovensko prebivalstvo se je torej v zadnjem desetletju na Kranjskem pomnožilo samo za 0-12%.

Slovenci torej propadamo, naši sosedje Nemci in Lahi pa napredujejo, dasi so dosti manj plodoviti kakor Slovenci.

V tem oziru je vrlo zanimiv diagram na razstavi, ki kaže višino posamičnih narodov v Avstriji pod ali nad državnim poprečjem v gotovih starostih.

Ta diagram izpričuje, da se število Slovencev v dobi do 20 let giblje še nekoliko nad normalom, dočim njih število v dobi med 20. in 30. letom pada na 24-85% pod normalo. To se pravi: v dobi od 20 do 30 let se največ Slovencev izneveri svojemu narodu ali pa se izseli!

V dobi od 40 do 50 let doseže število Slovencev zopet normalno državno povprečje, dočim poskoči v dobi do 60 let na 13-77%, v dobi do 70 let pa celo na 15-17% nad normalno državno povprečje, na višino, ki je ne doseže nobeden drugi narod v Avstriji.

Kaj nam izpričuje to dejstvo?

Da smo Slovenci najbolj zdrav narod v Avstriji!

In vendar, dasi smo najbolj zdrav narod v vesoljni Avstriji, vendar propadamo in zadajujemo!

To bi dokazovalo, da Slovenci ne nosimo kalfi smrti v sebi samih, marveč da povzročajo naše propadanje v največji meri zunanji vplivi, zunanji momenti.

Da igra v tem oziru eno najglavnejših vlog — politika, to leži kakor na dlani!

Ni pač samo slučaj, da datira rapidno padanje slovenskega življa prav od tistega časa, ko so vsi klerikalci krmili slovenske politike v svoje roke!

Neverni Tomaži, ki tega ne verjamete, pridite se les učiti, suhe številke, suha statistika bo vam odprla oči, ako že niso zarasle z mreno? mreno?

Da, angel smrti je lebdil nad narodom slovenskim, grob mu je že izkopan in njegovi nasprotniki mu že pišejo smrtno obsodbo.

Na razstavi leži knjiga »Grossdeutschland und Mittel-Europa um das Jahr 1950.«

V tej knjigi je citati:

»Zur Preisgabe ihres Volkstums sind die Slovaken und Slovenen in jeden Falle verurteilt. Es fragt sich nur, ob die Slovaken magyarisiert oder germanisiert werden sollen und ob die Slovenen in einem Gross-Serbien oder Grossdeutschland aufgehen oder gar von den Italienern unterjocht werden sollen. Da liegt es jedenfalls in ihrem eigenen Interesse, sich an das grosse und duldsame Volk der Deutschen anzuschliessen.«

Po mnenju tega nemškega pisatelja obstoji za Slovence samo ena alternativa: Ali se utopijo v nemškem morju ali pa postati Srbi, boljše rečeno Jugoslavlani.

Vzpričo tega pač lahko smelo izjavimo: Ako je nam določena taka usoda, potem bomo Slovenci pač rajši volili zadnje!

Ako je naš edini narodni spas v jugoslovanstvu, potem napišimo na naše bojne zastave: »Slovenec je mrtev, naj živi Jugoslovani!«

Štajersko.

Osebnostne spremembe pri Južni železnici. Prestavljeni so: revident Franc Bernstingl iz Kuština v Slovensko Bistrico; asistent Karel Olbrich iz Slovenske Bistrice v Kuštini; pristav Jožef Leitner iz Frohnleithna v Maribor. glav. kolodvor; provizorični asistent Janez Klega iz Rimske Toplice v Franzensfeste; provizorični asistent Janez Sabatin iz Laškega v Rimske Toplice.

Iz Celja. Obisk jubilejne čebelarke razstave je za naše razmere izvanredno povoljen. V nedeljo je bilo nad 600 obiskovalcev, pa tudi ostale dni ni bil obisk veliko manjši. Gospe Mirnikova, profesor Joštova, Kosičeva in gđna. Cilenškova ter Kosičeva skrbje pri buketu z mrzlimi jedili, pivom in pristno medicino za okrepčilo obiskovalcev. Jutri, v četrtek, ob 3. popoldne bo zaključitev razstave, razdelitev odlikovanj in daril ter razpečevanje še ne prodanih razstavljenih predmetov. Zlasti opozarjamo Celjane na izvršten med.

Iz Celja. Slavnost, katero priredi Zveza narodnih društev dne 6. oktobra v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma, bo ena največjih in vsled svojega bogatega vsporeda gotovo tudi najlepših, kar smo jih imeli zadnja leta v Celju. S koncertnimi točkami bodo nastopila vojaška godba in žalski salonski orkester; nastopi pa najbrže tudi celjski salonski orkester. Dalje bodo svirali v slavnostnih prostorih tamburaši. V petju

se bodo kosali trije pevski zbori; nastopita tudi dva priznana solista. Šaljiva enodejanka in šaljivi solonastopi bodo duševni užitek še povišali. Iz zabavnega vsporeda omenjamo ples, na katerem bo svirala vojaška godba, vinski trgatve, vinsko poskušnjo in originalen srečolov. Ker bo na tej slavnosti zastopan ves Spodnji Štajer, priporočamo obisk že danes kar najtopleje.

Kanal med Ptujem in Ormožem dovoljen! Okrajno glavarstvo v Ptuju razpošilja ravnokar razsodbo, s katero se dovoljuje inozemski švicarski družbi »Poetovia« zgradba vodne naprave ob Dravi med Ptujem in Ormožem. Ta razsodba je v vsakem oziru ugodila tuji družbi, dočim se na koristih prizadejih kmetov nič ne ozira. Opozarjamo vse udeležence, posebno občine in druge korporacije, da ne zamudijo pravočasno vložiti pritožbe. Vas, ki je po razlastitvi svojega zemljišča oškodovana, naj se pritoži. Pozivljamo tudi gg. državne poslance, da vsaj v tej kritični dobi ščitijo kmete pred oškodovanjem. Do sedaj svoje dolžnosti v tem oziru niste storili. Upamo, da bodo za nas posredovali, ko pridejo pritožbe pred ministrstvo.

Iz Mozirja nam pišejo. Od neke strani se dela proti avtomobilni pošti in vožnji, kakor smo čitali v raznih listih. Vsakemu je znano, da se povsod pri avtomobilnih vožnjah zgode male nesreče, n. pr. da se kak konj sploši. V našem okraju so navedene nesreče vse pretirane in imajo le namen, da bi se avtomobilna vožnja preprečila. Z avtomobili so bili v Solčavi že bivši ministrski predsednik Beck, večkrat g. P. Majdič iz Celja, gosp. ravnatelj Hribar in drugi, a se ni nič zgodilo. Za pošto avtomobilno vožnjo iz Ljubnega v Solčavo se lahko vpelje vozni red, da bodo dotični časi (pol ure) čakali vozniki v Lučah, pa ne bodo nobenih nesreč. Slovenski listi naj tudi ta dopis ponatisnejo.

Počasnost štajerskih finančnih oblasti. Večkrat so že prihajale pritožbe v javnost, da štajerske finančne direkcije do njih prihajajoče opravke neverjetno počasi rešujejo. Na rekurze proti predpisu imovinske prenosnine že človek skoraj pozabi, ker ni rešitev. Morebiti pa je pri posameznih takih rekurzih res treba temeljitega pretehtavanja stvarnega stanja in to bi nekoliko upravičevalo zamudo. Naravnost neodpustljivo pa je, da se n. pr. prošnje za oprostitev zemljiških menitev od desetka in kolikor zavlačujejo po osem mesecev, kakor smo te dni iz Maribora izvedeli en slučaj. S tem se nam je tudi poročalo, da rešitve štajerskih finančnih ravnateljev zadržuje tudi neznanje slovensčine pri finančnih uradnikih, kateri si dajejo vse slovenske vloge in njih priloge pred rešitvami na nemščino prestavljati, kar pri vsakem »kosu« zamudi včasih več kot 14 dni. Tako se dela tudi pri političnih uradih na Štajerskem. Slovenske juriste odrivajo od finančne in politične službe, — v političnih uradih morajo biti preskrbljeni »ljubi sinčki« aristokratov in drugih, ki imajo »zveze«. Slovencev ne marajo in s tem se dela slovenskemu ljudstvu dvojna krivica. Slovenski juristi ne najdejo služb, ljudstvo pa skoraj ne doživi konca uradnih poslov. Tako ne sme ostati. Pisali še bomo o tem.

Drobne novice. Štajerka, ki je na evharističnem kongresu zno-rela, se piše Franciška Stranjšak (ne Stranšak!) in je žena poštnega uslužbenca v St. Jurju ob J. ž. — Požar. V Rogaske okolici je zgorela hiša posestnika Beleta. Ogenj je nastal vsled prezakurjene peči. — Bogato obložen trs. Pri Sv. Križu na Vzhodnem Štajerskem ima posestnik in sodar Pavel Maček izabelin trs, kateri nosi letos 1763 grozdov. — Zaprlji so v žalski okolici več ciganov, ki so po gostilnah igrali, kvartali in kradli. Glavarja te ciganske tolpe, ki je štela deset glav, sta bila neki Gartner in Rak. — Iz Celja. Za podpredsednico tukajšnje ženske Ciril-Metodove podružnice ni bila izvoljena, kakor ste poročali, gospa Diehlova, temveč gospa Jozefina Rebekova.

Koroško.

Iz šolske službe. Asistent na pomorskem observatoriju v Trstu, dr. Ernest Kielhauser, je imenovan za učitelja v IX. razredu na državni obrtni šoli v Celovcu.

Neznanege utopljence je našel posestnik Simon Hovnik na dravskem prođu blizu Ostrovice v boro-vljemskem okraju. Utopljenec je približno 30 do 35 let star, čedno oblečen. Pri njem so dobili samo denarnico, v kateri je bilo 95 vinarjev. Utopljenec je bil že delj časa v vodi. Pri nabiranju brunice. Že dne 7. t. m. sta šli 67letna perica Lasnikova in njena 7letna vnukinja iz Beljaka nabirati na bližnje planine brunice. Včeraj šele je naznanila hči in mati

ponesrečenih, da se nabiralki še vedno nista vrnili. Odposlali so na več strani rešilne ekspedicije.

Aretirali so v Beljaku 22letnega delavca Petra Popečnika, ki je svojemu bivšemu gospodarju Miheliču v Gumernu ukradel iz zaklenjenega predala 500 kron. V predalu je bilo med perilom še 2000 kron, katerih pa tat ni našel.

Dva solca. Včeraj so opazovali v Celovcu in v okolici ob 6. uri 15 minut nedaleč od solca drugo enako veliko in prav tako močno žarečo kroglo. Ta krasen naravni pojav pa je trajal komaj eno minuto.

Primorsko.

Zastrupila se je v Trstu 22letna Justina Ivančičeva. Domači so poklicali pravočasno zdravnika in jo rešili. Vzrok ljubezen.

V Trst se je pripeljala včeraj grška kraljčina Sofija in odpotuje danes domov.

Umri je nenadoma v Gorici vladni svetnik Josip Križnič, bivši ravnatelj goriškega ženskega učiteljskega. Pokojnik je bil star 66 let.

Klerikalni poraz v Črničah. Pri občinskih volitvah v Črničah so sicer zmagali klerikalci, vendar pa je narasla napredna manjšina v občini tako, da se te volitve lahko smatrajo v očiščeni prejšnjim razmeram za poraz klerikalcev. V III. razredu je dobil na primer klerikalec največ glasov, 256, naprednjak pa 200. Podobno razmerje je v drugih razredih. To je za naprednjake v Črničah res lep napredek in upati je, da se bodo pri vsrajnem delu v kratkem otrsli nadutih klerikalcev in črnega srednjeveškega klerikalnega jarma.

Goriški občinski svet je imel včeraj sejo, v kateri je razpravljalo o podanih reklamacijah glede goriških občinskih volitev. Reklamacij je bilo vložnih 268 (»Soča« pomotoma poročala 600). Tudi je bil določen čas za dopolnilne volitve. Natančni rezultat o tej seji še ni znan.

Stotnik — častni meščan. Pri Sv. Andreju pri Gorici je imenoval občinski svet stotnika Edvarda Netha za častnega občana, ker si je pridobil velike zasluge za občino pri gradbi novih vojašnic v St. Andreju.

Poskušni zavratni umor na parniku »Ivernica«. Kapitan parnika »Ivernica« je naznanil oblastim, da je med vožnjo zavratno napadel kurjač Lovro Grančič drugega strojnika in mu zadal z nožem 14 ran. Strojnika so izkrcali v brezupnem stanju v Gibraltarju.

Stekel pes je popadel v puljski okolici nekega 12letnega dečka, katerega so morali odpeljati takoj v Pasteurjev zavod na Dunaj. Pes je last posestnika Madrasana. To je v tem kraju letos že 22. slučaj pasje stekline.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke

sklicuje za

petek, dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma«

javen

volilni shod

glede predstojajočih deželnozbornih volitev.

Volilci! Zavedajte se, da je S. L. S. z razveljavljenjem mandatov pravilno izvoljenih poslancev omadeževala najpreprostejša načela demokratičnosti in da je na nekvalificiran način žalila ljubljanske volilce s tem, da je ignorirala edino merodajno voljo Vas volilcev!

V petek torej vsi na shod!

Dnevne vesti.

+ Deželnozbornske volitve v Ljubljani. Klerikalna stranka je na včerajšnjem svojem zaupnem shodu postavila za kandidata za deželni zbor Ivana Kregarja in deželnega uradnika dr. Lovra Pogačnika. Da kandidira deželni uradnik v deželni zbor, to je nekaj posebnega.

+ Volilci St. peterskega in vodmatskega okraja! Danes ob 8. zvečer je sestanek volilcev v gostilni g. Ivana Zupančiča na Ahacelvi cesti. Važnost nadomestne deželnozbornske volitve vam nalaga dolžnost, da se tega sestanka polnoštevilno udeležite.

+ »Slovenec« v tolažbo. Ker se »Slovenec« tako boji za obstoj države, ako se izvede »trializem«, ter smatra pristaše trializma za anarhiste, bodi mu povedano v tolažbo, da dela vojaška uprava sama na to. Začeti je treba seveda polagoma. Letos

n. pr. je v svrhu zblizanja Slovencev in Hrvatov naborna komisija v Postojni delila potrjenim mladeničem poleg pozivnice hrvaško litografirano navodilo: »Pripomena k posvetnici.« Ali Slovencev tako malo potrebujejo, da se ne sploča napraviti slovenskih navodil, ali pa smatra vojaška uprava Slovence za tako inteligentne, da so zmožni vseh slovenskih jezikov.

+ Zoper družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so pričeli neki mladi krogi iz Štajerskega zategadelj goniti, ker je vodstvo opustilo mesto potovalnega učitelja na Štajerskem. To pa je vodstvo storilo iz gmotnih ozirov in zategadelj, ker se je prepiralo, da zadostuje družbi en sam potovalni učitelj za vse pokrajine. Dohodki se manjšajo od leta do leta. Ali naj pa družba, za katero nabira slovenski narod po vinarjih, plačuje za potovalnega učitelja čez 4000 kron na leto (toliko namreč stane potovalni učitelj), ako ga ne smatra za potrebnega? Ti mladinski krogi pa so hoteli prisiliti vodstvo, da še nadalje plačuje potovalnega učitelja, katerega ne potrebuje. Naravno je, da družba doslej ni imela sinekur, tudi koritarstva ni poznala in ga tudi v bodoče ne bo. Od tod gonja izvestnih krogov proti družbi. Pripomnimo konečno, da je bil ta potovalni učitelj nastavljen provizorično in da je družba postopala proti njemu povsem kulantno.

+ Klerikalizem in srednješolske službe. Zadnja imenovanja profesorjev na kranjskih srednjih šolah so se izvršila v znamenju klerikalizma. Do zadnjega časa — pod Končnikom se je godilo to dosledno — so bili imenovani v Ljubljano vedno starejši profesorji iz province, supletni so pa šli na deželo. To je tudi edino pravilno. Zdej so pa začeli izborne starejše moči iz province zastopavljati in v Ljubljani mlade suplente nastavljeni. Kako sigurne se čutijo klerikalci, kaže dejstvo, da si je najel nadslomškar Dokler iz Kranja v Ljubljani že zdavnaj stanovanje, akoravno še ni imenovan za Ljubljano. Kako izbirični pa so klerikalci, kaže sledeče: V Kranju je bilo razpisano mesto klasičnega filologa. Zanj so prosili supletni — klasični filologi z več službenimi leti in nekvalificirani klerikalni suplent Marinko. V deželnem šolskem svetu so klerikalci najhujšega Marinkovega tekmeča denuncirali — zdej že ni seje, da bi koga ne denuncirali; vloge so si razdelili — druge so prezrli in predlagali Marinka. Ministrstvo se je požurilo, ustreči jim s tem, da ga je imenovalo. A fantu se dopade v Ljubljani in noče v Kranj. Zato je vložil prošnjo naj se ga dodeli kakoli ljubljanski gimnaziji, češ da ni kvalificiran za Kranj. V soboto ima dež. šol. svet sejo. Sklenili bodo brezdvomno, naj ostane klerikalni politik Marinko v Ljubljani. Da bodo razmere še lepše, svetujemo deželnemu šolskemu svetu, naj pošlje k Marinku deputacijo, da se opraviči, ker mu niso dali takoj dekreta za Ljubljano.

+ Klerikalci in Hrvatje. Kakor poroča včerajšnji »Slovenec«, imajo danes naši klerikalci z zastopniki hrvaške stranke prava konferenco v Opatiji. Ta konferenca, ki bo baje »velevažna«, bo trajala menda tri dni. Kakor čujemo, se bo na tem sestanku slovenskih klerikalcev in hrvaških pravašev vršil medsebojni obračun. Pravaši bodo namreč zahtevali od klerikalcev pojasnilo, zakaj da še vedno ni odpravljen absolutizem na Hrvaškem, čeprav je dr. Šusteršič že pred pol leta v »Slovenec« zatrjeval, da je s svojo znano pohlevno interpelacijo v parlamentu dosegel kolosalen uspeh za hrvaški narod ter obenem že tudi strmoglavil tirana Cuvaja. Na drugi strani pa bodo slovenski klerikalci zahtevali od dalmatinskih pravašev čiste račune glede milijonov, ki so jih ob času zadnjih državnozbornih volitev dali na razpolago dalmatinskim pravaškim združenjem. Kranjski klerikalci hočejo ta denar, ki ga sami potrebujejo, imeti nazaj, dalmatinski pravaši pa izpreobračajo prazne žepe in pravijo, da je tam, kjer nič ni, celo cesar izgubil svojo moč. Iz teh kratkih podatkov je razvidno, da bodo konference v Opatiji res »velevažne« in dolgotrajne. Zato se čisto nič ni čuditi, ako bodo trajale polne tri dni.

+ Potrjena obsodba. Župnik Fran Žužek iz Kopanja je bil pri ljubljanskem deželnem sodišču obsodjen na en teden zapora, ker je pri občinskih volitvah volilcu Mehletu grozil, da bo njegov oče izgubil mežnarsko službo, če bi Mehle volil liberalca Skolarja. Proti tej obsodbi je župnik vložil ničnostno pritožbo, o kateri je najvišje sodišče včeraj razpravljalo. Župnik pravi v pritožbi, da na nastavljenje in odpuščenje mežnarja sploh nima nič vpliva in da svoje grožnje sploh ni smatral za resno, sicer pa da v tistem kraju sploh ni liberalcev. Zastopnik gene-

ralne prokurature Okretić je pojasnil položaj, da je vseeno, če je župnik agitiral proti kakoli stranki ali le proti posamični osebi, da je tudi vseeno, če je svojo grožnjo resno mislil, dovoli je, da je hotel vplivati na Mehleta, kako naj voli, in dvoli je, da je omenjeno grožnjo izrekel in je tudi brez pomena, če more svojo grožnjo izpolniti ali ne more. Najvišje sodišče je pritrdilo tem izvajanjem in je župnikovo pritožbo odbilo. Župnik Žužek pojde torej na osem dni ričet zobat. Naj si vzemo to drugi duhovniki k srcu, kajti v prihodnje ne bodo več smeli tako agitirati, kakor je sedaj bila pri njih navada.

+ Klerikalna svinjarija. Etbin Kristan je šel v Ameriko organizirat slovenske socialne demokrate. Kakor poroča »Slovenec« z očitnim veseljem, je bil Kristan, prišedši v Ameriko, aretiran, češ, da je sumljiv človek. Aretirali so ga na podlagi najbrž anonimne denunciacije, katero svinjarijo je pač mogel storiti samo kak slovenski klerikalec, naj živi v Ljubljani ali v Ameriki. Seveda so Kristana hitro izpustili.

+ O nemškem planinskem društvu. Pred kratkim je imelo »Nemško in avstrijsko planinsko društvo« v Gradcu z velikim pompom svoje glavno zborovanje. O delovanju tega društva je prinesla »Tagespost« v listu št. 250 v 6. poli med drugim tole: »Die Sektion Cilli (1884) erbaute das Korosica-Haus, das Logartal und Okresch-Haus. Diese Sektion ist ein besonderer Stützpunkt des Deutschthums in Süddeutschland. Sie hatte in den Steiner Alpen viele Kämpfe zu bestehen, aus denen sie siegreich hervorging — Poročevalci niti ne ve, da je koča na Korošici bila do letos pravi brlog, kočo na Okrešlju pa je pred štiri leti plaz odnesel in imajo sedaj le kočo za silo na dvema žimnicama na tleh. Kočo na Korošici so Celjani letos povečali ter imajo v prizidanem delu 9 žimnic. Ko bi slovenski stolni kapitelj vedel, da je celjska sekcija poseben steber nemštva, bi menda ne bili dali dovoljenja za stavbo. Še nekaj naj se omeni. Nemci navadno trdijo, da delajo v naših planinah le radi razkritja planinskih lepot in povzdigo narodnega gospodarstva, ki baje pride tudi Slovincem v korist, ne pa radi nemške politike. Zgoraj pa imamo pribito, da je celjska sekcija poseben steber nemštva na Spodnjem Štajerskem. Kdor podpira celjsko sekcijo, ta je nemškutar. To si naj zapomni na Ljubnem Ignacij Fluder- niki (in vsi taki), ki je posredoval v Logarski dolini, da je Plesnik prodal nemškemu Celjanom nekaj zemljišča. Fej takim domačinom! — O kranjski sekciji pa piše »Tagespost«: »Sie hat sich unter höchst schwierigen Verhältnissen dem slovenischen Alpenverein gegenüber stets zu behaupten gewusst und sich so als ein treuer Hort des Deutschthums in Krain erwiesen.« Nemci imajo tudi »Fremdenverkehrs-ausschuss der deutschen Volksräte für die Alpenländer«, ki vsako leto zastoni razdeli brošuro: »Deutsche und deutschfreundliche Gaststätten in Süddeutschland« v mnogih tisočih izvodi. Tako delajo Nemci pri nas!

+ Na evharističnem kongresu se je primerilo več slučajev verske zblaznelosti. Zaradi dežja, slabe hrane in zaradi stanovanj, v katerih so romanje in romarice grizle boljše in stonice pač nihče ni znal, marveč je brez dvoma, da so te ljudi duhovniški govori in cerkvene prireditve spravile v tako ekstazo, da jih je pamet zapustila. Saj je stara stvar, da na kmetih pri navadnih misijonih vselej par ljudi znorijo. Če popade take ljudi verska blaznost že če slišijo lacarstovske trivialnosti, kaj čuda, če so znoreli, videč toliko kardinalov, škofov in posvetnih mogočnikov. »Slovenec« se tolaži, da ljudje, ki versko znore, so že davno abnormalni. To je gotovo resnica. Ali taki ljudje žive leta in leta popolnoma normalno in znore vedno le tedaj, kadar jih duhovniki do skrajnosti podkurijo. Zato pa ravno pri misijonih in drugih velikih cerkvenih prireditvah največ ljudi versko znorijo, ker jih duhovniki fanatizirajo in spravljajo v skrajno ekstazo. Vsak fanatizem je več ali manj nenormalen, najbolj pa verski fanatizem. Da so na pr. tercijalke vse od kraja nekoliko prismuknjene, torej nenormalne, je tako gotovo, da o tem še govoriti ni treba. »Slovenec« trdi, da katoliški duhovniki dajo najmanjši kontingent blaznikov. To mu verjamemo in to je tudi naravno. Večinoma se posvečajo duhovskemu stanu zdravi kmečki fantje manjše inteligence — od mirnega, udobnega in brezskrbnega življenja pa še nihče ni znal, in verska norost še ni nikogar popadla, komur je več za pratio in salatco, kakor za probleme mistike. Bili so pa časi, ko so papeži in kardinali in škofje in duhovniki noreli, to so bili, da se izrazimo s »Slovenec« časi »coprniške blaznosti«, ko je dala cerkev na tisoče ljudi trpiti, po-

klati in požgati, češ, da so coprniki. Naj torej »Slovenec« kar lepo na miru pusti tiste žalostne slučaje verske blaznosti, ki so se zgodili na Dunaju, zakaj da so ti slučaji posledica verske ekstaze, v katero je spravil ljudi evharistični kongres, o tem ni nobenega dvoma.

Ljubljanska podružnica c. kr. priv. avstrijskega zavoda za trgovino in obrt je začela 9. t. m. poslovati v svojem novem poslopiju v Prešernovi ulici. Ker obsega svet samo 335 m², je bilo treba paziti, da se ta prostor kar najbolj izkoristi, in to se je sestavitelj projekta jako dobro posrečilo, ne da bi trpele praktične potrebe, zahteve higijene in načela estetike. Za napravo obširnega kupčijskega lokala v pritličju je bilo porabljeno veliko dvorišče. Napravljena je steklena streha in ker so v pritličju steklena tla, so razsvetljeni tudi podzemski prostori, ki takisto služijo bančnim namenom. V stropu se nahaja tresor, ki je obzidan s Klinkerjevo opeko iz portlandcimenta in zavarovan vrh tega z mogočnim oklopom iz železniških rels, tako da je osiguran proti vplomu, ognju in potresu. Istotako sta konstruirana strop in tla tresorja, v katerem se nahajajo safes za stranke in velike bančne blagajne. Edino odprtino tresorja zapirajo 2500 kg težka, proti vplomu in termitu zavarovana in trikrat zaklenjena vrata. Zavod zlasti pri napravi tresorja ni nič štedil, da zagotovi svojim strankam največjo varnost pri shrambi depotov. Tresor napravo si lahko v uradni urah vsakdo ogleda. V predprostor pred tresorjem se pride po posebnih stopnicah. Na drugi strani podzemskih prostorov je naprava za centralno kurjavo, do katere se pride po glavnih stopnicah. V pritličju pa so uradni prostori, v katere se pride s ceste. Uradni prostori so razdeljeni na več oddelkov, katere ločuje lesene stene, na katerih stojijo stene iz brušenega stekla, tako na prostor za stranke, ki lahko pri štirih oknih občujejo z blagajniki in likvidatorji, na prostor za blagajnike in na prostor za višjega prokurista, ki skozi veliko stekleno okno pregleda ves promet s strankami in vse uradništvo. Tik uradnega prostora so garderoba in umivalni prostor za uradništvo. Tudi v prvem nadstropju na ulico ležeči prostori služijo v bančne namene in sicer je tam soba za seje in pisarna ravnateljeva. V ostalih prostorih prvega nadstropja je korespondenčni oddelk. Posebne železne stopnice omogočajo direktno obhajanje med uradnimi prostori v I. nadstropju in v pritličju. Telefonska naprava, ki avtomatično funkcijonira, in ima sedaj deset postaj, združuje vse uradne prostore, kar olajšuje uradnikom medsebojno obhajanje in se nič časa ne potratijo. Vsi uradni prostori so električno razsvetljeni. V drugem nadstropju je stanovanje višjega prokurista, v najvišjem nadstropju so pa pralnica in likalnica ter izhod na streho. Na dvorišče so v vseh treh nadstropjih stanovanja za služe. Narčje je izdelal arhitekt kreditnega zavoda gosp. Teodor Schreiner na Dunaju, kateremu je bilo tudi poverjeno stavbno vodstvo. Nadomestoval ga je ljubljanski arhitekt in mestni stavbinski mojster gosp. Franc Kaudela. V kolikor je bilo to mogoče, so prevzeli izvedbo stavbnih del domači podjetniki in so ti izvršili svojo nalogo vzorno. Oprema vseh prostorov je izredno krasna in primerna ter je delo, ki so ga storile te firme sijajno izpričevalo za njih delazmožnost. Zidarska, tesarska in mizarska dela je izvršila Kranjska stavbna družba, kamnoseška dela gosp. Feliks Toman, krovška in kleparska dela gosp. Božidar Korn, ključavničarska dela gosp. Avgust Martinčič, steklarska dela gosp. Alojzij Pauschin. Instalacije je za vodovod preskrbel firma L. M. Ecker, za električno razsvetljavo mestna elektrarna ter za svetilni in ogrevalni plin ljubljanska plinarna. Slikarska in plesarska dela sta imela firma brata Eberl in Fran Ks. Stare, dobavo peči in štedilnikov firma P. F. Vidic & Komp. ter pohištvena in tapetna dela firma J. Mathian. Od zunaj Ljubljane stanujočih liganterov bodijo omenjene firme: Janesch & Schnell (betonski stropi), J. L. Bacon (centralna kurjava), C. Polzer & Komp. (tresorji), R. Ph. Waggner, Biro & Kurz (železne konstrukcije), Sandor & Frühauf (ornamentno kamnoseštvo), Josip Riedl (figuralno kamnoseštvo), I. avstr. tovarna za linolej (pokritje tal), A. Freissler (ročno dvigalo), Deckert & Homolka (telefonske in brzojavne naprave) in firma Bothe & Ehrmann, Zagreb, ter V. Sedlak v Iglavi (oprava).

Umrli je v Kostrelnici pri Litiji gosp. Anton Lovš, posestnik in gostilničar. Truplo pokojnika pokopljeno v četrtek ob 7. zjutraj na pokopališču v Smartnem. N. v m. p.!

Glas iz trgovskih krogov. Piše se nam: Sedaj, ko se odpro zopet šole, je po deželi navada, da prodajajo

šolske knjige, kaplani, župniki, mežnarji ali pa njih kramavci »Slovenske Filharmonije« in ker so skušali klerikalci vprizoriti proti njej nekako gonjo, je umestno, da na tem mestu obširneje spregovorimo o njenem obnem zboru, ki se je vršil snoči ob 8. pri Mraku. Poslanec dr. Ravnikar kot predsednik je podal jasno sliko delovanja »Slovenske Filharmonije«, ter izrekel zahvalo vsem onim faktorjem, ki so omogočili eksistenco »Filharmonije«, t. i. mestni občini ljubljanski, ki je društvo munificenčno podpirala, časopisju in občinstvu. V zadnjem času se je zanimala opravičenost obstoja »Filharmonije«, kar pa je očitno neutemeljeno. Že s kulturnega stališča mora vsak narod, ki stremi po kulturnem višku, gojiti orkestralno godbo ne samo kot samosvoj pogoj marveč tudi kot činitelj za razna svoja kulturna društva in pa iz družabnih ozirov, nadalje da privabi tuje in jim nudi užitek. Danes zanikavati upravičenost eksistence slovenske civilne godbe je popolnoma depulirano. Če bi rekel kdo komurkoli in kjerkoli drugod, kakor ravno v Ljubljani, da zadostuje vojaška godba za vse te namene, bi mu gotovo rekli, da nima smisla za najprimitivnejše kulturne potrebe. Vojaška godba je lahko dobra, toda glede glasbe ljubljani ena vojaška godba nikakor ne more zadostovati. Danes imamo 2 gledališči v raznih plospjih in predstave kolidirajo. Lansko leto so bila celo 3 gledališča in popolnoma brez dvoma je, da bi bilo s časom treba tudi tam orkestralne godbe. Toda tudi največja vojaška godba se ne more razdeliti na 3 strani. »Glasbena Matica« in pevska društva potrebujejo orkester, koncerti se prirejuje s spremljevanjem orkestra. Tudi druga društva streme po višku koncertnih prireditev s spremljevanjem orkestra, češar pa vojaška godba ne zmore. Pridejo potem še druge prireditve, veselice, plesi, in povsod naj sodeluje orkester. So pa tudi lahko prireditve, pri katerih vojaška godba niti ne sme sodelovati, kakor razni sprevedi, recimo Sokolski zleti in drugo enako. Iz vsega tega je razvidno, da je poseben orkester neobhodno potreben ter bi ga bilo treba ustanoviti, če bi ga še ne bilo. »Filharmonija« je skušala vsem tem zahtevam zadostiti in vsak mora priznati, da so bili njeni koncerti na višku umetnosti in tudi slovenske operne predstave v našem gledališču so bile na vrhuncu umetnosti. Neumestno je tedaj, če se odreka »Filharmoniji« upravičenost do obstanka, pomisliti pa je tudi treba, da mora »Filharmonija« gledati na zaslužek in ne more izvesti tega ali onega lokala. Res je, da je dražja, kakor vojaška godba, to pa ne more biti drugače, ker ima neprimerno več stroškov. Stroški vojaškega orkestra se porazdele namreč na vse avstrijske davkoplačevalce, tam odnadi tudi starostno zavarovanje. Stremenje vseh civilnih orkestrrov gre tedaj za tem, da naj godbe vsaj izenadijo cene če ne odnehajo s konkurenco. Gotovo pa je tudi, da so civilne godbe neprimerno boljše od vojaških, zato moramo primesti tudi to žrtev za našo kulturo, misliti pa moramo pri tem vedno na to, da polagamo šele temelji. Treba nam je vzgojiti slovenske godce, kar se tudi že vrši s pomočjo »Glasbene Matice«, ki prepušča pouk v glasbilih godcem »Slov. Filharmonije«. Doseglo se je v tem oziru že mnogo, tako da je danes pri godbi 1/3 slovenskih godbenikov. Sedaj pa je velik križ z godci tako slovenskimi, kakor nemškimi in ravno v zadnjem času so narasle kalamitete tako, da je morala »Filharmonija« bolj trdo nastopiti ter z godci obračunati. Že dolgo se je kršila notranja disciplina in odbor je bil opetovno prisiljen godce kaznovati. Končno so se slučaji tako pomnožili, da je moral odbor orkester odpustiti in sestaviti novega. Tak slučaj je bil spomladi, ko je prišla med igranjem na nekem plesu deputacija godcev k zastopniku odbora in zahtevala zvišan honorar, čemur se je moral dotični odbornik ukloniti. Drugi dan je bil odpuščen ves orkester. Ker pa so bili godci v »Musikverbandu« na Dunaju, je prišel predsednik Verbanda v Ljubljano ter so se tu vršile seje ter se je predsednik Verbanda sam zgražal nad razmerami med godci in smatral odpust za popolnoma upravičen. Vendar jih je »Filharmonija« pridržala vse, a z grožnjo, da jih pri prihodnji enaki priliki brez pardona odpusti. Toda vršili so se

ki ste izvolili posvetiti in poslati njegovemu veličanstvu kralju Petru, mojemu vzvišenemu gospodarju!

Izvolite, gospodine, primiti uverenje o mojem odločnem spoštovanju!

Kralj. poslanik:
(podpis).

Slovenska Filharmonija.

Ker se je pričela vsled Štefeti-vih neslanosti v zadnji seji občinskega sveta polemika glede »Slovenske Filharmonije« in ker so skušali klerikalci vprizoriti proti njej nekako gonjo, je umestno, da na tem mestu obširneje spregovorimo o njenem obnem zboru, ki se je vršil snoči ob 8. pri Mraku. Poslanec dr. Ravnikar kot predsednik je podal jasno sliko delovanja »Slovenske Filharmonije«, ter izrekel zahvalo vsem onim faktorjem, ki so omogočili eksistenco »Filharmonije«, t. i. mestni občini ljubljanski, ki je društvo munificenčno podpirala, časopisju in občinstvu. V zadnjem času se je zanimala opravičenost obstoja »Filharmonije«, kar pa je očitno neutemeljeno. Že s kulturnega stališča mora vsak narod, ki stremi po kulturnem višku, gojiti orkestralno godbo ne samo kot samosvoj pogoj marveč tudi kot činitelj za razna svoja kulturna društva in pa iz družabnih ozirov, nadalje da privabi tuje in jim nudi užitek. Danes zanikavati upravičenost eksistence slovenske civilne godbe je popolnoma depulirano. Če bi rekel kdo komurkoli in kjerkoli drugod, kakor ravno v Ljubljani, da zadostuje vojaška godba za vse te namene, bi mu gotovo rekli, da nima smisla za najprimitivnejše kulturne potrebe. Vojaška godba je lahko dobra, toda glede glasbe ljubljani ena vojaška godba nikakor ne more zadostovati. Danes imamo 2 gledališči v raznih plospjih in predstave kolidirajo. Lansko leto so bila celo 3 gledališča in popolnoma brez dvoma je, da bi bilo s časom treba tudi tam orkestralne godbe. Toda tudi največja vojaška godba se ne more razdeliti na 3 strani. »Glasbena Matica« in pevska društva potrebujejo orkester, koncerti se prirejuje s spremljevanjem orkestra. Tudi druga društva streme po višku koncertnih prireditev s spremljevanjem orkestra, češar pa vojaška godba ne zmore. Pridejo potem še druge prireditve, veselice, plesi, in povsod naj sodeluje orkester. So pa tudi lahko prireditve, pri katerih vojaška godba niti ne sme sodelovati, kakor razni sprevedi, recimo Sokolski zleti in drugo enako. Iz vsega tega je razvidno, da je poseben orkester neobhodno potreben ter bi ga bilo treba ustanoviti, če bi ga še ne bilo. »Filharmonija« je skušala vsem tem zahtevam zadostiti in vsak mora priznati, da so bili njeni koncerti na višku umetnosti in tudi slovenske operne predstave v našem gledališču so bile na vrhuncu umetnosti. Neumestno je tedaj, če se odreka »Filharmoniji« upravičenost do obstanka, pomisliti pa je tudi treba, da mora »Filharmonija« gledati na zaslužek in ne more izvesti tega ali onega lokala. Res je, da je dražja, kakor vojaška godba, to pa ne more biti drugače, ker ima neprimerno več stroškov. Stroški vojaškega orkestra se porazdele namreč na vse avstrijske davkoplačevalce, tam odnadi tudi starostno zavarovanje. Stremenje vseh civilnih orkestrrov gre tedaj za tem, da naj godbe vsaj izenadijo cene če ne odnehajo s konkurenco. Gotovo pa je tudi, da so civilne godbe neprimerno boljše od vojaških, zato moramo primesti tudi to žrtev za našo kulturo, misliti pa moramo pri tem vedno na to, da polagamo šele temelji. Treba nam je vzgojiti slovenske godce, kar se tudi že vrši s pomočjo »Glasbene Matice«, ki prepušča pouk v glasbilih godcem »Slov. Filharmonije«. Doseglo se je v tem oziru že mnogo, tako da je danes pri godbi 1/3 slovenskih godbenikov. Sedaj pa je velik križ z godci tako slovenskimi, kakor nemškimi in ravno v zadnjem času so narasle kalamitete tako, da je morala »Filharmonija« bolj trdo nastopiti ter z godci obračunati. Že dolgo se je kršila notranja disciplina in odbor je bil opetovno prisiljen godce kaznovati. Končno so se slučaji tako pomnožili, da je moral odbor orkester odpustiti in sestaviti novega. Tak slučaj je bil spomladi, ko je prišla med igranjem na nekem plesu deputacija godcev k zastopniku odbora in zahtevala zvišan honorar, čemur se je moral dotični odbornik ukloniti. Drugi dan je bil odpuščen ves orkester. Ker pa so bili godci v »Musikverbandu« na Dunaju, je prišel predsednik Verbanda v Ljubljano ter so se tu vršile seje ter se je predsednik Verbanda sam zgražal nad razmerami med godci in smatral odpust za popolnoma upravičen. Vendar jih je »Filharmonija« pridržala vse, a z grožnjo, da jih pri prihodnji enaki priliki brez pardona odpusti. Toda vršili so se

taki slučaji še naprej in zato je bilo treba sestaviti nov orkester. Odbor je smatral godce vedno za svoje sodelavce in za umetnike, vendar pa se jim ni mogel dati na milost in nemilost v roke. Neresnica pa je, da bi bila »Filharmonija« odpustila ali pa vrgla na cesto nekatere godce. Samo na novo jih ni enažirala, ko jim je potekla pogodbeni doba z zadnjim avgustom, ker je bila prisiljena vsled slučajev nediscipliniranosti sestaviti nov orkester ter je to sestavo povečal praški »Union«. Iz poznejših pjasnil moramo dostaviti tu, da sta dva godca, in ta sta bila Nemca, kršila pogodbo ter ušla, drugi so se obrnili na Verband, toda celo Verband o njih ni hotel ničesar vedeti, ker je poznal nediscipliniranost godcev in je popolnoma naravno, da je morala »Filharmonija« nato odpustiti orkester, oziroma ga ne več enažirati. Da pa Verband tudi ni hotel ničesar več vedeti o teh godcih, je krivo zlasti tudi to, ker je z godci izginil tudi denar za Verband. Kljub vsemu temu pa sta se zavzela v občinskem svetu svetnika Štaudacher in Štefe za odpuščene Nemce, prvi gotovo slabo informiran, nobeden pa se ni zavzel za tudi odpuščene, oziroma še ne zopet sprejete Slovence in Čehe. V ostalem se omejimo zaradi primanjlovanja prostora le na najvažnejše. »Filharmonija« je imela do 15. septembra t. l. 81.831 K 34 v prejemkov in 81.623 K 13 v izdatkov. Podpora mestne občine ljubljanske znaša 19.733 K 26 in v predjuni 4000 kron, daril je dobila »Filharmonija« 120 K. Dolgovi »Slovenske Filharmonije« pa znašajo 21.342 K 36 v, med njimi je 9900 K takozvanih ustanovnih stroškov.

Pri volitvah so bili per acclamationem izvoljeni stari odborniki in stara preglednika, samo namesto odstopivšega g. Viljema Trtnika je bil izvoljen v odbor g. dr. Pavel Kozina. Glede sestave novega orkestra pa je še pripomniti, da bodo enažirani malone vsi dosedanjí godci, pred vsem vsi Slovenci in oni ki pristopijo praški »Union«, kateri je poverjena sestava orkestra. Orkester pa bo štel v zimskem času 28 mož.

Društvena naznanila.

Za koncert »Ljubljanske Zvonice«, ki bo v soboto, dne 5. oktobra t. l. v dvorani Mestnega doma, vlada že sedaj med občinstvom zanimanje. To opravičeno, ker bodo na sporedu nove, večinoma precej težke skladbe skladateljev Emila Adamiča, Vasilija Mirka, Stanka Premrla, Josipa Pavčiča, dr. B. Ipavca in drugih. V lažje razumevanje skladb bo tiskano njih besedilo in se bo prodajalo v vstopnicami vred. Natančneje poročamo drugi teden.

Kmetijsko izobraževanje društvo v Sovodnju priredi dne 29. septembra t. l. javno veselico in gostilniških prostorih gosp. Valentina Freliha v Sovodnju s sodelovanjem telovadnih društev »Sokol« v Žireh in Cerknem.

Slovensko - laški krožek prične z rednim poukom takoj prve dni meseca oktobra. Odbor vabi s tem vse dosedanje člane k polnoštevilni udeležbi, vabi pa tudi vse one, ki si žele pridobiti primerno znanje laškega jezika ob majhnem mesečnem prispevku, da pristopijo h krožku. Tekom svojega dveletnega obstoja je krožek pokazal krasne uspehe in pri vztrajnem posejanju pouka si more vsakdo pridobiti zadostno znanje laškega jezika. Prijave novih članov sprejema krožkov predsednik gosp. dr. J. Berčič, Bleiweisova cesta, lahko pa se vstopi tudi brez vsake prijave. — Natančnejši čas ter razdelitev ur se pravočasno objavi.

Iz Vrhniče. V soboto in nedeljo je priredil naš »Sokol« v prid cvetličnemu dnevu svojo prvo narodno zbirko, katere gmotni uspeh nas je vse iznenadil. Če pomislimo, da se je kljub našim lokalnim, tako žalostnim političnim razmeram nabrala izključno samo pri naprednjakih krasna vsota 432 K, ne najdemo primernejših besed, kakor da se tem potom vsem p. n. darovalcem najiskrenejše zahvaljujemo. — Da se je pa ta narodna prireditve tako sijajno obnesla, gre v prvi vrsti hvala našim poživovalnim gospičam Ninici Bučarjevi, Milki Korenčanovi in Smilki Grudnovi, katere se niso ustrašile tega, sicer ne-hvaležnega dela, temveč z navdušenjem in pridnostjo nabirale prispevke, ter tako pripomogle k lepemu uspehu. Naj ne bo odveč, če dostavimo k tem vrsticam do njih najvrednejšo prošnjo, da nam ohranijo svojo naklonjenost tudi v naprej, ter ne same, ampak vse narodne gospičice, združene pripomorejo našemu društvu dejansko pri njegovem stremjenju, zasigurajoče mu tako čim lepšo bodočnost.

Slovenci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Narodna obramba.

— I. slovenska narodnoobrambna razstava v Jakopičevem paviljonu v Tivolskem parku je otvorjena samo še do petka zvečer. — Slovenci in Slovenke, ne zamudite si je ogledati!

Kje bo v nedeljo prijetno? Na Lavrici, kjer priredi Ciril - Metodova družba jako animirano veselico z zelo bogatim sporedom. Na sporedu je tudi več točk našega priznane-ga humorista, člana ljubljanskega gledališča g. Moleka, ki pa sedaj še noče izdati svojega repertoarja. Gotovo pa je, da se bomo smejali, da nam bo manjkalo prostora ... Kdor torej še vedno ljubi humor in se pri tej neznosni dragini hoče vsaj nekoliko razvedriti, naj pride v nedeljo na Lavrico.

Podružnica Ciril - Metodove družbe na Viču opozarja svoje člane na zanimivo I. obrambno razstavo v Jakopičevem paviljonu in jih pozivlja, da si jo polnoštevilno ogledajo.

Ciril - Metodova podružnica za Senožce in okolico priredi dne 6. oktobra t. l. v prostorih gostilne »Mlakar« v Senožcah zabavni večer, spojen z vinskotergetvijo. Ker je zanimanje za to vinsko tergetev zelo živahno, je pričakovati obilne udeležbe.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Dobje-Mojstrano priredi v nedeljo, dne 22. t. m. veselico, združeno z vinsko tergetvijo, srečkanjem itd. v gostilni »Pri Šmercu« v Mojstrani. Pričetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 50 vin. za osebo. Vinska tergetev se prične ob 7. uri zvečer. Ker je čisti dobiček veselice namenjen naši prekoristni Ciril-Metodovi družbi, se pričakuje, da se iste udeležijo zavedne Slovence in Slovenci v mnogobrojnem številu.

Rnjževnost.

»Novi akordi.« letnik XI., št. 3 in 4, z vsebino: Janko Ravnik (Praga), »Večerna pesem«, za klavir. Vasilij Mirk (Trst), »Otožno — temno...«, za en glas in klavir. Emil Adamič (Trst), »Bela breza se zdrnila«, za mešan zbor. Jos. Vedral (Ljubljana), »Scherzetto«, za štiri gosli. In v št. 4: Emil Adamič (Trst), »Erce dolar!« mešan zbor. Vasilij Mirk (Trst), »Glasbeni utrinki, III.«, za klavir. Anton Hajdrih, »Sirota«, za en glas in klavir. Mihael Rožanc (Trst), »Kaj bi te vprašal...«, moški zbor ter z glasbeno književno prilogo, posvečeno skladatelju, ljubljencu pojočega naroda, Antonu Hajdrihu.

Razne stvari.

*** Iz zgodovine klerikalnih poslancev.** Ogrski klerikalni poslanec Franc Udvarj je pobegnil pred parleti v Smyrno, ker da je državno pravdnštvo zasledovalo zaradi nebroj volilnih sleparij in nasilstev v prilog klerikalni stranki. Pred kratkem so tega bivšega vzor-klerikalca aretirali v Carigradu. Ogrsko ministrstvo je o tej aretaciji zvedelo in zahtevalo od turških oblasti, da mu izročijo klerikalnega poslanca. Toda turške oblasti na to zahtevo niso niti odgovorile. Bivši poslanec Udvarj, ki je bil v Avstriji huzarski nadporočnik, je stopil v turško vojaško službo in je odšel že v Tripolitanijo.

*** Vohunstvo ob laško - avstrijski meji.** Pred nekaj dnevi se je nastanil pri grofu Castell - Barco v Loppio laški pomorski častnik markiz Marcus Vivaldi, ki se je vrnil z vojne in imel kratek dopust. Čez dva dni njegovega bivanja na grofovem gradu, sta prišla dva avstrijska orožnika in sta M. Vivaldija aretirala na ukaz okrajnega glavarstva, češ, da je sumljiv, da vohuni za Italijo. — Kljub temu, da se je častnik legitimiral na stražnici s praviimi listi, vendar je moral ostati do večera v ječi. Izpustili so ga le na prošnjo visokih protektorjev, toda z nalogom, da mora zapustiti v štirih dneh avstrijska tla, in da v teh štirih dneh ne sme zapustiti grofove vile.

*** Nogijeva oporoka.** Kakor smo že poročali, je izvršil slavni japonski general Nogi s svojo soprogo povodom smrti japonskega cesarja samomor. Nogijeva oporoka, ki so jo sedaj razglajali, pa kaže, da Nogi takrat, ko je to oporoko pisal, še ni mislil na samomor svoje žene. V oporoki stoji namreč določeno, da je storil Nogi sklep, da se usmrti, ker po smrti cesarjeve njegova služba ni več potrebna. Vse svoje premoženje zapušča svoji soprogi, ki naj izplača večje legate njegovim prijateljem in dobrodušnim zavodom. Svoje truplo zapušča visoki zdravniški šoli v Tokiju, pokopati pa morajo njegove lase, zobe in nohte.

*** Ponesrečeni parnik v solunskem pristanišču.** Angleški parnik »Barnes More Johnston« je peljal včeraj v solunsko pristanišče, ne da bi čakal pilota, ali vsaj upošteval znamenja. Trčil je vsled neprevidno-

Razgled po slovanskem svetu.

— **Zahvala srbskega kralja.** Jan-ko Leba n, vp. šolski voditelj, pisatelj in skladatelj na Bukovici nad Skofjo Loko, je uglasbil pesem: »Gospodine, pomiluj!« za moški in za mešani zbor ter jo posvetil in poslal kralju srbskemu. Dne 14. t. m. mu je došlo z Dunaja priporočeno srbsko pismo, ki slove v slovenskem prevodu tako:

Srbsko kraljevsko poslanstvo. Na Dunaju, dne 29. avgusta številka 1503, 1912.

Gospodine!

Na prošnjo dvornega maršalata, a po nalogu Njegovega Veličanstva kralja, je kraljevskemu poslanstvu čast: izjaviti Vam zahvalo Vaši kompoziciji: »Gospodine pomiluj!«

sti v torpedu, ki s e je razletel in parnik ob strani znatno poškodoval. Tudi več oseb je bilo ranjenih. Kapitani se je posrečilo, da je spravil parnik na bližnjo pečeno nasipino in upajo, da ga bodo rešili.

— **Uspeh cvetličnega dneva.** Kolikor smo se poučili, je vrgel cvetlični dan v Ljubljani nekaj nad 6400 kron, okroglo za 900 K več kakor lani. Vsi cvetlični dnevi, ki so se priredili širom slovenske domovine, bodo donesli okrog 10.000 K, kar je vsekakor lep uspeh.

Telefonska in brzojavna poročila.

Avstrijski kabinet.

Dunaj, 18. septembra. Guvernerja poštne hranilnice dr. Rudolfa Schusterja pl. Bonnotta, ki se je mudil ravno v Dalmaciji, so poklicali nenadoma na Dunaj, ker obstaja namen, ga imenovati za trgovskega ministra. Njegova kandidatura je ba- je zelo resna. Baje bo imenovan takoj, ko bo izjavil ministrskemu predsedniku, da sprejme trgovski portfelj.

Iz parlamenta.

Dunaj, 18. septembra. Včeraj je imel pododsek odseka za socialno zavarovanje sejo pod predsedstvom dr. Buzeka ter je glasoval o temeljni socialnega zavarovanja. Predlogi Widholza Pin Lichta glede ločitve samostojnih in nesamostojnih zavarovancev, so bili odklonjeni, neki Buzekov predlog pa sprejet, v katerem se izrekla ta za posebne določbe za Galicijo in Bukovino glede starostnega in invalidnega zavarovanja.

Dunaj, 18. septembra. V današnji seji subkomiteja socialno - zavarovalnega odseka je bil klub vladnemu protestu sprejet predlog socialista dr. Wintra o starostnem zavarovanju samostojnih oseb. Na predlog krščansko - socialnega poslanca Schoiswolla se bo ob 4. popoldne glasovanje obnovilo.

Delegacije.

Dunaj, 18. septembra. Predsednik avstrijske delegacije, Dobernig, je prišel včeraj na Dunaj. Cesar sprejme avstrijsko delegacijo dne 24. septembra ob 1. popoldne, ogrsko pa ob 12. popoldne. Seja se vrši ob pol 4. popoldne. Ob 10. popoldne se vrši posvetovanje načelnikov in referentov. Takoj po prvi seji se sestanejo odseki ter začno z meritornimi deli. Začetkom oktobra se vrše nato plenarne seje delegacij.

Dunaj, 18. septembra. Predsednik avstrijske delegacije, Dobernig, se je razgovarjal včeraj popoldne z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom in zunanjim ministrom Berchtoldom.

Dunaj, 18. septembra. Delegacijsko zasedanje bo trajalo najbrže 12 dni ter se bo končalo pred sredo oktobra. Z napetostjo pričakujejo politični krogi kronski govor in ekspose grofa Berchtolda.

Deželni zbori.

Dunaj, 18. septembra. Danes so se začela v Lincu pogajanja glede delazmožnosti gornjavstrijškega deželnega zbora. Pogajanja so zaupna. Krščanski socialisti pričakujejo izjavo svobodomiselnih manjšine, pod katerimi pogoji bi ta odnehala od obstrukcije.

Dunaj, 18. septembra. Tirolski deželni odbor vztraja še vedno na tem, da naj se skliče deželni zbor šele za mesec december ali januar, do katerega časa upa deželni odbor urediti sporne točke z Italijani. Če pa se deželni zbor ne sestane do leta, bo morala vlada provizorično urediti vprašanje tirolskega domobranstva.

Češko - nemška sprava.

Praga, 18. septembra. Hohenburgerjev ferman je imel, kakor so to Nemci najbrže nameravali, učinek, da se češko - nemška sprava pogajanja sedaj ne morejo nadaljevati in da ni upati, da bi se nadaljevala še ta mesec. Nemci, ki so sami krivi tega zavlačevanja, se delajo nekaj ogorčene. Ker se začno prihodnji teden tudi delegacije, ni upati in je popolnoma izključeno, da bi se v kratkem pogajanja nadaljevala. Tudi še ni gotovo, če bo mogoče še meseca oktobra pogajanja nadaljevati. Mogoče je celo, da se nadaljujejo med državnozborskim zasedanjem na Dunaju.

Občinske volitve v Gradcu.

Gradec, 18. septembra. Včeraj so bile volitve v tretji razred gradškega občinskega sveta, kjer so prodrli socialni demokratje z vsemi svojimi 16 kandidati. Imeli so 120 glasov večine.

Situacija na Ogrskem.

Budimpešta, 18. septembra. Danes ob 9. popoldne je imel klub opozicije skupno sejo s člani ogrske ljudske stranke. Sklenili so soglasno, najstrožji odpor proti vladi in zborničnemu predsedniku Tiszi.

Ob 10. popoldne so se sestali poslanci najbrže k zadnji seji ogr. parlamenta pred delegacijami. Na dnevnem redu je volitev v delegacije, ki se izvrši potom navadnega glasovanja, tako da je mogoče izvršiti to volitev tudi če opozicija ne prestopi razgraja. Vlada je navidezno pripravljena izvršiti volitve tudi danes brez orožniške in vojaške pomoči.

Posledice včerajšnje seje.

Po poročilih iz zdravniških krogov so v včerajšnji seji trpeli na svojem zdravju Štefan Jarmi, ki je dobil pretresenje živcev. Bela Jarmi, kateremu so se pretegnile mišice na nogi, ter se mu je vili kri. Mihael Karoly je dobil vdarec v želodec, kar je imelo za posledico omtotno. Onesvestil se je vsled dobljenih udarcev Bož. grof Batthyany vsled prenapetja so se onesvestili poslanci Scereny, Szömegy in Kallay. Poslanec Beck si je izpahnil levo roko in poslanec Emerich Ivanka je začel krvaveti iz pljuč ter se je onesvestil. Njegova poškodba je najnevarnejša.

Današnja seja.

Od 6. zjutraj naprej je kakih 300 stražnikov pripravljenih v parlamentu. Socialni demokrati so imeli še danes po noči sejo, ter so sklenili, da izdajo danes zjutraj 200.000 letakov, ki pozivljajo delavce, da naj danes zvečer po končanem delu pridejo pred parlament, da demonstrirajo za splošno volilno pravico. Za zvečer pričakujejo izredne dogodke, ter je ministrski predsednik Lukase naročil, da je vse vojaštvo pripravljeno v vojašnicah. Ob polu 10. so se sestali poslanci v parlamentu. Opoziciji policija ni delala nobenih težkoč. Govori se, da hoče naučni minister Zichy demisionirati. Med poslancem vladne stranke Kubinem in poslancem ljudske stranke Szmercani je prišlo do kontrahaže, ter je ta odklonil zastopnika Karolyja in Szelynskyja, češ, da s člani vladne stranke ne pak-tira.

Budimpešta, 18. septembra. Voditelj ljudske stranke Aladar grof Zichy je zaklical ministru Ivanu grofu Zichyju, da naj demisionira, češ, s takimi šufiti sedeti v kabinetu se mora sramovati, nakar mu je baje minister odgovoril: Res je, demisioniral bom.

Budimpešta, 18. septembra. Naučni minister Ivan grof Zichy name-rava demisionirati.

Pretep.

Budimpešta, 18. septembra. Pred parlamentom se je nabrala nepregledna množica. Ob polu 10. so se sestali člani vlade pred palačo, da se udeležijo seje. Nato so prišli člani vladne stranke, ki so bili sprejeti z velikanskim hrupom.

Budimpešta, 18. septembra. Med sejo je stopil poslanec Zboray pred klub trgovskega ministra Beöthyja, ter ga je začel obkladati z najrazličnejšimi psovki. Minister Beöthy je skočil po konci ter zasolil poslanca z zaušnico. V tem hipu je skočilo 20 opozicijskih poslancev k njemu, potegnili so ga iz klopi in obdelavali z rokami in nogami, ter je bil trgovski minister Beöthy večkrat ranjen. Komaj se je posrečilo vladni stranki rešiti ga iz rok opozicije. Zdravniki so ga morali nato prevzeti v svojo skrb.

Policija.

Ob 11. popoldne je nastopil policijski častnik Pawlik s 100 stražniki. Ko so ga zagledali opozicionarci, so zapustili dvorano, nakar je bila izvršena volitev v delegacijo.

Budimpešta, 18. septembra. Opozicija izda na narod poseben manifest, v katerem bo orisala nasilstva, ki jih je zakrivila vladna večina v zbornici. Obenem je opozicija sklenila, naj gredo opozicionarni poslanci na Dunaj in naj skušajo razbiti delegacijsko zasedanje.

Budimpešta, 18. septembra. Vladna stranka je izključila 44 opozicijskih poslancev za 3 seje, 4 poslanci pa morajo prositi odpustka.

Ruski konzul v Lvovu.

Lvov, 18. septembra. »Slovo polskie« poroča, da bo tukajšnji ruski konzul v kratkem odpoklican v Petrograd, kar se zgodi na intervencijo avstro - ogrskega zunanjega ministrstva, ki očita konzulu, da ima zveze z ruskimi špijoni. Baje se je obnašal tudi netaktno proti Poljakom, ki so prišli na konzulat.

Albanija.

Carigrad, 18. septembra. Na potu iz Medue v Skader so Albanci ustrelili tri častnike. Iz Gorice je de-zertiralo 50 orožnikov in častnikov v Bitolj. Skader je tako ogrožen, da je ministrski svet sklenil, poslati tja vojaštvo.

Balkanska zveza.

Belgrad, 18. septembra. Med Bolgarsko in Srbijo obstoji ofenziv-

na in defenzivna zveza za slučaj voj-nih komplikacij na Balkanu. Ta ali-lanca je bila formalno sklenjena in podpisana v dvorcu bolgarskega car-ja Ferdinanda v Evksinogradu in si-cer neposredno po smrti srbskega ministra zunanjih del dr. Milovana Milovanovića, ki se je največ trudil in žrtvoval, da je končno ustvaril to alijanco. Dotični protokol so podpi-sali posebni srbski delegatje, ki so bili gostje carja Ferdinanda. Enake zveze sta Bolgarska in Srbija skle-nili tudi s Črno goro in Grško. S tem je ustvarjena zveza balkanskih dr-žav, naperjena proti Turški.

Pravaško - klerikalni sestanek v Opatiji.

Opatija, 18. septembra. Snoči so dospeli semkaj bivša hrvaška sabor-ska poslanca dr. Aleksander Horvat in Stjepan Zagorac ter urednik »Hr-vatske«, Herubin Šagvić, da se ude-leže konference s slovenskimi kleri-kalci. Konferenci bo predsedoval dr. Šusteršič. Kakor se čuje, bo na dnevnem redu te konference predvsem razprava o razmerju med Slovenci in pravaši vobče in o stališču slo-venskih klerikalcev nasproti hrvaški stranki prava posebe.

Smrt politika.

Belgrad, 18. septembra. Staro-radikalni poslanec Todorović je vče-raj v Požarevcu umrl.

Hmelj.

Norimberk, 18. septembra. 1200-800. Kupčija in cene neizpremenjene.

Današnji list obsega 6 stran.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«

Darila.

Upravništvo naših listov so po-slali:

Za Ciril - Metodovo družbo: G. dr. Fran Černe v Ljubljani, 5 K, v smislu poravnave Hrastnik - Vertl. Za štepanjskega »Sokola«: Gdč. Minka Babnik v Ljubljani, nabrala 7 K.

Za II. cvetlični dan v Ljubljani: G. dr. Ivan Jenko, primarij, pošilja z Bleda 30 K, ker je bila odsotna nje-gova rodbina. — Gdč. Mara Tavčar-jeva, učiteljica v Petrovi vasi pri Črnomlju, 1 K 67 vin., nabrala med novomeškimi dijaki z geslom: »Ti boš pa doma ostala — suhe zemlje ri-bala«. — Kolinska tovarna kavnih primesi v Ljubljani, 20 K. — Skupaj 51 K 67 vin.

Živeli nabiralci in darovalci!

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Molovega Seiditz-praska«, ki je pre-iskušeno domače zdravilo in vpliva na želo-dec krepljeno ter pospešilo na prebavljanje in sicer z rastočim vspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-parat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 2 19

Tega pa vendar ni težko razumeti!

Da so sodenski mineralni vrelci iz-borni, to priznate, je-li? Torej! Zakaj naj bi zatorej Fayeve sodenske pastilje, ki obsegajo popolnoma vse učinkovite sestavine vrelcev ne vplivale enako in zaradi zgoščene oblike samo točneje kakor vrelci? Kakor vrelci so tudi pa-stilje pomoček proti vsem afekcijam sopil, se povsod dobivajo, udobno uživajo in pravzaprav nikoli ne odreko. Skatljica stane K 1.25. Ponaredbe za-vračajte.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 18. septembra 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912.	za 50 kg	11.17
Pšenica za april 1913	za 50 kg	11.49
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9.60
Rž za april 1913	za 50 kg	10.07
Oves za oktober 1912	za 50 kg	10.12
Oves za april 1913	za 50 kg	10.43
Koruzza za september 1912	za 50 kg	9.33
Koruzza za maj 1913	za 50 kg	7.62

Meteorološko poročilo.

5. Vreme nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

sest.	čas opazo-vanja	stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura v C	Vetrovi	Nebo
17.	2. pop.	739.9	17.9	sr. jz.ah.	jasno
„	9. zv.	741.1	10.3	brevzetr.	„
18.	7. zj.	741.1	4.0	sl. jv.ah.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 10.8°, norm. 14.6° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Spretni šivilje

in vajenka

se takoj sprejme

Kongresni trg 6, II. nadstr.

Skrivnost **PALMA**

lahke, elastične hoje. Nič več 3147
utrujenja. Stanovitneje od usnja
pristni

PALMA kavčukov
podpetnik.

Dobiva se v vseh zadevnih trgovinah.

Napredaj je mlada 2 meseca stara

psica (Bernhardinka)

pristno plemo. Izve se pri 3339
Fraujo Šusteršič, Sv. Jakob v Rožu, Koroško.

Prodaja

hrastovih debel.

Hrvaška poljedelska banka v Zagrebu
prodaja na svojem posestvu **Lopači**,
na teritoriju mesta Reke, 1857 koma-
dov hrastovih debel. Izvaža se les lahko
po cesti skozi Jelenji dol na Čavljice in
dalje. Reflektanti na gorji les naj
podajo svoje ponudbe Hrvatski polje-
del-kil banki v Zagrebu. Natančnejši
pogoji pri imenovanem zavodu in pa
pri upravi graščine Lopače, p. Jelenji dol.

Mestni učitelj 3364

prevzame pouk

v boljši hiši.

Naslov pove uprav. »Sloven. Naroda«

Sprejme se takoj

učenec

ki je star 14 let in je dovršil ljudsko
šolo z dobrim uspehom

v trgovine z mešanim blagom in železno.

Franc Guštin v Metliki. 3383

KLOBUKI

moderno nakiteni, 3375

oblike, kakor vse potrebščine za modistke
prodaja najceneje

M. Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Popravila točna in cena.

Potrjim srcem javljam prijate-ljem in znancem tužno vest, da je Vse-mogočni poklical k sebi danes 17. septembra zjutraj našega pre-dobrega soproga oz. očeta gospoda

Antona Lovšeta
gostničarja v Kostrelnici pri Litiji

Pokojsnikovo truplo se položi v četrtak ob 7. uri zjutraj na pokopa-lišče v Smartnem k večnemu po-čitku.

3386 **Žalujoči ostali.**

Joško Radiura 3378
c. kr. davčni pristav

Dragica Radiura roj. Čeferin
poročena.

Ušnja gora dne 18. ktmovca 7912 Poštojna.

(Mesto vseh drugih posebnih obvestil.)

Prodaj razne vrste čisto plemenskih
golobov,

Kapucincev

črne, (beloglave, belorepne), krofice, francoske črne, (belosrčne), paučke (modre) s tresočimi vrati, tromlarje črnobelo pisane, po nizkih cenah, radi opustitve goloboreje. **Ivan Müller, Zagorje ob Savi.** 3376

Portret, slika,

slikal Langus, se prod.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Gospodična

vešča slovenskega, nemškega in italijan-skega jezika v govoru in pisavi

želi premeniti službo v kak komptoar.

Naslov pove iz prijaznosti upr. »Slov. Naroda« pod šte. 3384.

Ali ste pokusili

posebno specialiteto

3335 **ilkerja**

„Zdravnik želodca!“

Išče se v najem

dobro idoča 3351

gostilna

takoj ali za november.

Porudbe sprejema

Franc Zahkar, gostilničar, Dunajska cesta 52.

Sprejme se takoj pri 3357

J. Modic v Novi vasi pri Rakeku

dobro izvežban

trgovski pomočnik

in ena ženska pomočnica

srednje starosti v trgovino z meš. blagom.

Vsak petek in postni dan se

3303 **dobe sveže**

morske ribe

pri Ant. Staculu.

Proda se zaradi odpotovanja

razno pohištvo

in 1 pisalna miza, pult, stelaža

po zelo ugodni ceni.

Istotam so odda nemeblavana

mesčna soba

poizve se 3373

Franc Jožefova cesta št. 3 II.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Zahvala.

Ob prebriski izgubi naše nad vse ljubljene hčerke, ozir. sestre in tete, gospodične

Pavle Ženko

učiteljice

izkazovalo se nam je toliko iskrenega sočutja od vseh, da nam — žal — ni mogoče, vsakemu posebej izreči dolžno zahvalo. Storitve to tem potom ter se iskreno zahvaljujemo vsem sočustvujočim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v obilnem številu izkazali rajnici zadnjo čast.

Osobito pa se srčno zahvaljujemo prečasti gospodu župniku Ivanu Vrhovniku za tolažilne obiske, gosp. dr. Ješetju, čast. usmiljenkam, cenj. gospicam in fantom za nositev vencev, vlec. gospicam učiteljicam in gospodom učiteljem od blizu in daleč in vsem drugim cenj. udeležencem za izkazano častno spremstvo.

Presrečna hvala vsem!

V Ljubljani, dne 18. septembra 1912.

Žalujoči ostali.

Iščem kovača

za mojo parno žago, ki je izurjen tudi v podkovstvu. Samo na trezne in izurjene moči se boče oziralo. Plača po dogovoru. Nastop takoj.

Ponudbe na upravništvo Slovenskega Naroda.

3340

Stanovanje

z 2 sobama,

3342

se odda z novembrom mirni stranki v Prisojni ulici šte. 5.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera iprosian čevljev.

245

Proda se takoj

pod ugodnimi pogoji

3330

lepo majhno posestvo

na Spodnjem Stajerskem

v prijaznem okraju zraven farne cerkve, blizu železnice in okrajne ceste; zelo pripravno za kakšnega obrtnika, obstoječe iz stanovanjskega in gospodarskega poslopja, gozda, njive, vinograde, dobrega sadonosnika — Vpraša se pri g. I. Kos, Šmartno na Poh., pošta Slovenska Bistrica, Štajersko.

Stavbne parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincih takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se poizve pri lastniku Jos. Tribuč, na Glincih 37.

2416

Ugodna prilika!

Trgovinska oprava

to je pudelni, stelaže za špecerijsko in manufakturno blago

se prodaja po nizki ceni

zaradi izpraznjenja lokala.

3363

Vpraša se naj do 22. septembra.

Konkurz Ferencak, Luka Senica, Brežice.

Dve hiši v Ljubljani

naprodaj.

3145

Zidava v vilinem slogu, enonadstropne, tik stoječe, z velikimi vrtovi, lega krasna, prosta. Pripravni ste za veliko vinsko ali mešano trgovino, kakor tudi za drugo podjetje. Cena primerna, plačilni obroki zelo ugodni. Hiši ste tudi posamezno naprodaj.

Ponudbe na upravništvo Slovenskega Naroda pod šifro „Dve hiši“.

Učenka

poštenih, boljših starišev, od 14 do 16 let stara, slov. in nemškega jezika kakor tudi računstva dobro zmožna zdrava močna, se sprejme v veliko manufakturno trgovino v večjem kraju na Notranjskem. Italijanskega jezika zmožne imajo prednost. — Ponudbe se pošiljajo upravništvu Slovenskega Naroda pod „Poštenost“.

3381

šolske potrebščine

vseh vrst, kakor tudi potrebščine za urade

priporoča po nizkih cenah

3276

Marija Tičar, trgovina s papirjem in galant. blagom Ljubljana, Sv. Petra cesta 26 (nasproti „Zlate kaplje“).

Ustanovljeno: 1834.

Ustanovljeno: 1834.

Trgovsko učilišče in vzgajališče v Ljubljani.

Pričetek šole: 1. oktobra.

3377

Vpisovanja: od 27. do 30. septembra.

Artur Mahr ravnatelj.

Močni salon

M. Sedej-Strnad

3320

priporoča cenjenim damam

klotbuke te najfinišneje izvršbe.

Satni klotbuki vedno v zalogi.

Štečernova ulica. — Jatača mestne hranilnice.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo.

48

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanja šopkov, vencev, travov itdi

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Kmetovalci, posesniki pozor!

Mlatilnice za ročni pogon ter pogon s silo, navadne in kombinirane čistilno pripravno, mlazni za sadje, za moko in za šrotati, stiskalnice za grozdje in seno, gopeljni, slamoreznice, motorji znamka IHC in kotle za žganjekuho, ter sploh vse poljedelske stroje najboljše sestave, zajamčeno brezhibnega delovanja, v največji izbiri ter po najzmernejših cenah dobavljajo obče-

znana tvrdka

s poljedelskimi stroji in železnino

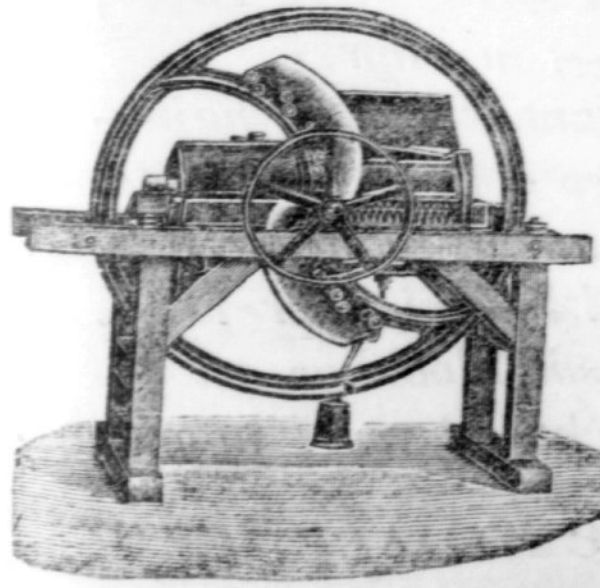
Fr. Stupica

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1.

Največja zaloga orodja in želez-

nine ter stavbnega materiala. ::

Proračuni, ceniki in obisk zastopnika na željo brezplačno

ING. UHLIR

LJUBLJANA

:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

Resljeva cesta št. 26 (polog plinarne)

IZDELUJE:

Resljeva cesta št. 26 (polog plinarne)

Beton * železobeton
* mostove * stropne *
dvorane * zazidke
::::: turbin. :::::

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov *
prevzetje zgradb *
: tehnična mnenja.

Vodovodi * elek-
trične centrale * tur-
bine * mlini * žage *
::::: opekarne in :::::

moderne apnenice.
* * *
Obisk strokovnih
inženirjev na željo.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

3331 **Krasne novosti jesenskih oblek in površnikov**

domačega izdelka.

Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence.

Najnižje cene.

Solidna postrežba.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj

3369

Fr. Vidmar, kroj. mojster v Zvezdnikih (Gorenjsko).

Delo je trajno.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom.

Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

Pri nakupu „pravega Francka“ izvolite paziti na to-le varovalno znamko.

Zavrnite previdno podobne zavoje kot ne „pravi Franck“.

Tovarna v Zagrebu.

Proizvod najboljših sirovin.

al im 122/24577

Hiša v Celju naprodaj.

Enonadstropna, novozidana, na prijaznem kraju, kjer se mesto najbolj razvija. Zraven je velik vrt, ki meri 1/4 orala in gospodarsko poslopje. Proda se zaradi bolezni lastnika. Cena K 16.000. Hiša nese na leto 1100 K najemnine.

Več pove iz prijaznosti Viktor Bevc, st. karski mojster v Celju, Graška cesta 8.

Moderno

2245

stanovanje

s 4 oziroma 5 sobami in drugimi pritlikinami se odda za avgustov rok Poljanska cesta št. 22.

Šola je tu!

3283

Predno si nakupite šolske in uradne potrebščine, ogledajte si mojo **veliko zalogo**, kjer boste našli solidno ampak tudi **najcenejše** postrežene.

Trgovina šolskih in uradnih potrebščin

Iv. Bonač
nasproti glavne pošte.

„Nuisol“

od

Bergmanna & Co. Dečín o/L.

je in ostane prej ko slej nedosegljivo v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade.

V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenice K 2.50. Dobiva se pri A. Kanc, drogerija in fris. O. Fetting, Frankheim. 695

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Poulične šminke in puder najfineje po zmernih cenah.

Močni salon.

Častitim damam priporočam

klobuke

le najfinejšega okusa

Ida Skot-Vaneh

26

Ida Frančo.

Šatni klobuki vedno pripravljene. Tako tudi venci o trakov in razne cvetlice. — doma izdelane. —

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom 1 kremo.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. ml., medicinal. vin, specialitet, najfinejših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rosljova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran. Jožefovega jubl. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blaginjske župne zveze, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blaginjske v Ljubljani.

Oglas prodaje.

2723

4. t. m. se je pričela prisilna prodaja na drobno v trgovini g. D. Jezerška, Ljubljana, Mestni trg št. 24.

Najboljša prilika za ceni nakup jesenskih potrebščin.

Na zahtevo se prodajo tudi večje partije.

Moderna damska konfekcija

kakor plašči, kostumi, hišne halje, vrhnja krila v krasni izbiri po zelo solidnih cenah

v modni in športni trgovini
P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

Pravkar došlo čez 30.000

svežih najmodernejših komadov in sicer:

čez 5000 jesenskih in zimskih oblek, pelerin in dežnih plaščev za gospode od

K 12—, 20—, 30 in naprej

„ 3000 jesenskih in zimskih raglanov najnovejših vzorcev a K 15—, 20—, 30— in naprej

„ 2000 jesenskih in zimskih hlač najnovejših vzorcev a K 4, 6, 8 itd.

„ 3000 oblek in raglanov za dečke a K 5—, 8—, 12— in naprej

„ 3000 najmodernejših klobukov za gospode in dečke od 2 K naprej.

15000 damske konfekcije

najmodernejše, kakor kostumov, plaščev, pale-totov, jopic, kril in bluz po priznani nizki ceni.

Vsako si lahko ogleda mojo bogato zalogo, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti.

Na deželo pošiljam na ogled brez povzetja.

Priporočam se slavnemu občinstvu z vsem spoštovanjem

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič Ljubljana,
Mestni trg 5.

Šolske knjige

za ljudske in srednje šole, učiteljske in licej, za obrtne in strokovne šole

ima v najnovejših izdajah

v zalogi

„Narodna knjigarna“

v Ljubljani,

v Prešernovi ulici šte. 7.